Poster Presentation

ความสัมพันธ์ระหว่างการเพิ่มยารักษาโรคความดันโลหิตสูงกับการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยในหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิสามเหลี่ยม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ปกรณ์ ฤๅเดช[1], ธนภัทร หวะสุวรรณ[1], สิรวิชญ์ เจษฎาภัทรกุล[1], กนกพร กมลวัทน์[1], ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์[1], ปัตพงษ์ เกษสมบูรณ์[2], พรหมพิศิษฐ์ โจทย์กิ่ง[2]

[1]นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2560

[2]ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Association between the Increasing Dose or Number of Antihypertensive Drugs and the Control of Hypertension in the Hypertensive Patients at Sam Liam Primary Care Unit, Muang District, Khon Kaen Province

Pakorn Ruedech[1], Thanapat Whasuwan[1], Sirawit Jessadapattarakul[1], Kanokporn Kamolwat[1], Thanawan Mongkolsangsuree[1], Pattapong Ketsomboon[2], Prompisit Jodking[2]

[1]Fifth year medical students, Faculty of Medicine, Khon Kean University

[2]Department of Community Medicine, Faculty of Medicine, Khon Kean University

หลักการและวัตถุประสงค์ : โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคที่สำคัญที่ผู้ป่วยกว่าร้อยละ 40 มีผลการรักษาแบบควบคุมไม่ได้ และเกิดภาวะแทรกซ้อนนำไปสู่การเสียชีวิต การเพิ่มยาเป็นสิ่งที่แพทย์ปฏิบัติในการรักษาผู้ป่วยที่ไม่สามารถควบคุมความดันโลหิตได้ ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเพิ่มยาในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงกับการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการเกิดภาวะแทรกซ้อน

วิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ย้อนหลังจากเหตุไปหาผล ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชนสามเหลี่ยม จำนวน 1,076 ราย เลือกขนาดตัวอย่าง 220 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้แบบบันทึกข้อมูลทุติยภูมิจากเวชระเบียนและฐานข้อมูลหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิสามเหลี่ยม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ความถี่ สัดส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ 95% confidence interval, relative risk และ adjusted Odds ratio

ผลการศึกษา : จากแบบบันทึก 220 ชุด พบผู้ป่วยที่ควบคุมความดันโลหิตได้ 132 คน (ร้อยละ 60) โดยการเพิ่มยามีความสัมพันธ์กับการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (RR 1.41, 95%CI : 1.13-1.77) นอกจากนี้การไม่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ (RR 0.52, 95%CI : 0.29-0.96) และการไม่มีโรควินิจฉัยร่วมอื่นๆ (RR 0.45, 95%CI : 0.25-0.83) มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะแทรกซ้อน รวมถึงค่าเฉลี่ยระดับโพแทสเซียมในเลือดมีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะแทรกซ้อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.04)

สรุป : การเพิ่มยาทำให้สามารถควบคุมโรคความดันโลหิตสูงเป็น 1.41 เท่าของการไม่เพิ่มยา

คำสำคัญ : การเพิ่มยารักษาโรคความดันโลหิตสูง การควบคุมความดันโลหิต ความสัมพันธ์ของการเพิ่มยากับการควบคุมความดันโลหิต

Background and Objectives : Hypertension is an important disease that about 40% of patients have uncontrolled outcome leading to complications and deaths. Increasing doses or number of drugs were usually performed by doctors in patients with uncontrolled hypertension. The purpose of this study was to determine the association between the increasing doses or number of drugs and the control of hypertension and also association between factors and target organ damage.

Methods : This was a retrospective cohort study. The number of hypertensive patients in Sam Liam community was 1,076 and 220 patients were simple random sampling into this study. Data was collected by using the record form and reviewing the information from OPD card and database at Sam Liam primary care unit. Data analysis was conducted and presented by frequency, proportion, percentage, mean, median, standard deviation, interquartile range, 95% confidence interval, relative risk, and adjusted Odds ratio.

Results : From 220 patients, the number of patients with controlled hypertension was 132 (60 %). Increasing of drug was statistically significantly associated with the control of hypertension (RR 1.41, 95%CI : 1.13-1.77). Furthermore, no dyslipidemia (RR 0.52, 95%CI : 0.29-0.96) and not having other comorbidities (RR 0.45, 95%CI : 0.25-0.83) were statistically significantly associated with target organ damage. Also, serum potassium was statistically significantly associated with target organ damage (p=0.04).

Conclusion : Increasing of drug results in controlled hypertension by 1.41 times better than non-increasing of drug.

Keywords : increasing of antihypertensive drugs, control of hypertension, Association between the increasing of drugs